

Hulpmiddel om leerlijn van 2de gaad naar 3de graad te bespreken

Legende

- grijs: keuzedoel
- zwart vet: handelingswerkwoord
- rood: toevoeging ten opzichte van de 2de graad
- onderlijnd: verschillen tussen de 2de en de 3de graad die we willen benadrukken
- symbool lamp: onderzoeksdoel
- markering: gemarkeerde begrippen uit het veld met de doelen sociologie in de 2de graad leggen een connectie met enkele doelen in de 3de graad

Sociologie / Psychologie (2de graad DO en DG finaliteit)

LPD 1+ De leerlingen **onderzoeken** een thema vanuit perspectieven uit de psychologie en sociologie.

LPD 2 De leerlingen **lichten** het begrip ontwikkeling **toe** met inbegrip van de levensloopfasen en ontwikkelingsdomeinen.

LPD 3 De leerlingen **lichten** de fysieke, cognitieve, socio-emotionele ontwikkeling door de levensloopfasen **toe** met inbegrip van

- (senso)motorische ontwikkeling;
- cognitieve ontwikkeling: van sensomotorisch tot formeel operationeel denken;
- gehechtheidsontwikkeling;
- identiteitsvorming;
- morele ontwikkeling

LPD K1 De leerlingen **onderzoeken** kritieken op ontwikkelingspsychologische theorieën.

LPD K2 De leerlingen **vergelijken** verschillende perspectieven op ontwikkeling.

LPD 4+ De leerlingen **reflecteren** over de wijze waarop zijzelf en anderen in de samenleving kijken naar verschillen in de ontwikkeling van mensen.

Sociale- en gedragswetenschappen (3de graad DO finaliteit)

LPD 12 (SG) en LPD 13 (TSG) #De leerlingen **doorlopen** een **onderzoekscyclus** in samenhang met specifieke inhoud van dit leerplan.

 LPD 1 (SG) en LPD 1 (TSG) De leerlingen **analyseren** de ontwikkelingspsychologische domeinen binnen verschillende levensloopfasen **aan de hand van ontwikkelingspsychologische theorieën:**

- fysieke ontwikkeling: (senso)motorische ontwikkeling;
- cognitieve ontwikkeling: van sensomotorisch tot formeel operationeel denken;
- morele ontwikkeling;
- socio-emotionele ontwikkeling: gehechtheidsontwikkeling, identiteitsvorming.

Sociologie / Psychologie
(2de graad DO en DG finaliteit)

LPD 5 De leerlingen **lichten** het begrip persoonlijkheid **toe**.

LPD K3 De leerlingen **lichten** de betekenis en de impact van persoonlijke referentiekaders op interacties **toe**.

LPD K4 De leerlingen **lichten** mechanismen die de waarneming beïnvloeden **toe** rekening houdend met het verschil tussen observeren en interpreteren.

LPD K5 De leerlingen **hanteren** interpersoonlijke communicatiekaders en strategieën in een gesprekscontext rekening houdend met perspectiefname.

LPD K6 De leerlingen **reflecteren** over sociaal gedrag

LPD 6 De leerlingen **vergelijken** culturen aan de hand van symbolen, waarden, normen en rituelen.

LPD 7 De leerlingen **lichten** sociale structuren en rollenconflicten **toe**.

LPD K7 De leerlingen **onderzoeken** hoe mechanismen uit media het beeld van sociale structuren beïnvloeden met aandacht voor mediageletterdheid, fake news en **mediatisering**.

LPD 8 De leerlingen **lichten toe** hoe sociale instituties bijdragen tot **socialisatie** via cultuuroverdracht.

LPD K8 De leerlingen **analyseren** kenmerken van hedendaagse samenlevingen aan de hand van sociologische begrippen.

Sociale- en gedragswetenschappen
(3de graad DO finaliteit)

LPD 2 (SG) en LPD 2 (TSG) De leerlingen **analyseren** persoonlijkheid **aan de hand van persoonlijkheidstheorieën**.

LPD 7 De leerlingen **hanteren** een interpersoonlijk communicatiekader in een gesprekscontext waarbij ze **een empathische basishouding tonen** en zich verplaatsen in het perspectief van de ander.

LPD 3 (SG) en LPD 3 (TSG) De leerlingen **analyseren** sociaal gedrag **aan de hand van sociaalpsychologische theorieën**.
* sociale cognitie, groepsprocessen en sociale beïnvloeding

LPD 10 (SG) en LPD 11 (TSG) De leerlingen **analyseren** **socialisatie, stratificatie en mediatisering** en andere kenmerken in hedendaagse samenlevingen **aan de hand van sociaalwetenschappelijke theorieën**.
*cultuur, status, rol en macht.

LPD 12 (SG) en LPD 13 (TSG) # De leerlingen **doorlopen** **een onderzoekscyclus** in samenhang met specifieke inhoud van dit leerplan.

Sociologie / Psychologie
(2de graad DO en DG finaliteit)

Sociale- en gedragswetenschappen
(3de graad DO finaliteit)

Toegepaste sociale- en gedragswetenschappen
(3de graad DG finaliteit)

LPD 4 (SG) en LPD 4 (TSG) De leerlingen **lichten** de invloed van beschermende en risicofactoren op opvoedingssituaties **toe** op micro-, meso- en macroniveau.

 LPD 5 (SG) en LPD 5 (TSG) De leerlingen **analyseren** opvoedingssituaties aan de hand van pedagogische modellen met aandacht voor beschermende en risicofactoren op micro-, meso- en macroniveau.

 LPD 6 De leerlingen **analyseren** opvoedingssituaties in bijzondere contexten aan de hand van orthopedagogische modellen met aandacht voor beschermende en risicofactoren op micro-, meso- en macroniveau.

LPD 6 De leerlingen **lichten** de onderlinge verhouding **toe** tussen de wetgevende, rechterlijke en uitvoerende macht.

LPD 8 De leerlingen **lichten** de onderlinge verhouding tussen de wetgevende, rechterlijke en uitvoerende macht in een democratische rechtstaat **toe**.

LPD 7 De leerlingen **lichten toe** hoe ze in een democratische rechtstaat als burgers kunnen participeren en via representatie deel kunnen uitmaken van de politieke besluitvorming.

LPD K1 De leerlingen **lichten toe** hoe ze als burger zelf kunnen participeren en via representatie deel kunnen uitmaken van de politieke besluitvorming.

 LPD 10 De leerlingen **lichten** buitengerechtelijke en gerechtelijke procedures als juridische vormen van conflictoplossing **toe**.

 LPD 8 De leerlingen **analyseren** politieke instituties en hun werking met inbegrip van interacties tussen het lokale, nationale en supranationale niveau.

LPD 9 De leerlingen **lichten toe** hoe globalisering de werking van de politiek beïnvloedt.

LPD K1 De leerlingen **reflecteren** aan de hand van aangereikte bronnen over de werking van de rechterlijke macht en justitie.

 LPD 9 De leerlingen **reflecteren** aan de hand van aangereikte bronnen over de werking van de rechterlijke macht en justitie met inbegrip van wetgeving, rechtspraak en functies van justitie.

 LPD 11 (SG) en LPD 12 (TSG) De leerlingen **reflecteren** vanuit verschillende perspectieven over maatschappelijke vraagstukken aan de hand van bronnen met inbegrip van wetenschappelijk onderbouwde literatuur.